

กำหนดการสัมมนาการชี้แจงผลประเมิน Baseline ด้านการจัดการความรู้และนวัตกรรม

(Knowledge Management and Innovation Management: KM & IM)

ของระบบประเมินผลฯ ใหม่

(State Enterprise Assessment Model: SE-AM)

Download PowerPoint

ประกอบสัมมนา

27 กุมภาพันธ์ 2563 @ ห้อง คริสตัล บอลรูม โรงแรมตะวันนา

13:00 – 13:30

ลงทะเบียน

13:30 – 15:00

การชี้แจงผลประเมิน Baseline ด้านการจัดการความรู้

(Knowledge Management: KM)

15:00 – 15:15

พักรับประทานอาหารว่าง

15:15 – 16:30

การชี้แจงผลประเมิน Baseline ด้านการจัดการนวัตกรรม

(Innovation Management: IM)

16:30

จบการสัมมนา

การชี้แจงผลประเมิน Baseline ด้านการจัดการความรู้และนวัตกรรม
(Knowledge Management and Innovation Management: KM & IM)
ของระบบประเมินผลฯ ใหม่
(State Enterprise Assessment Model: SE-AM)

ประเด็นนำเสนอ

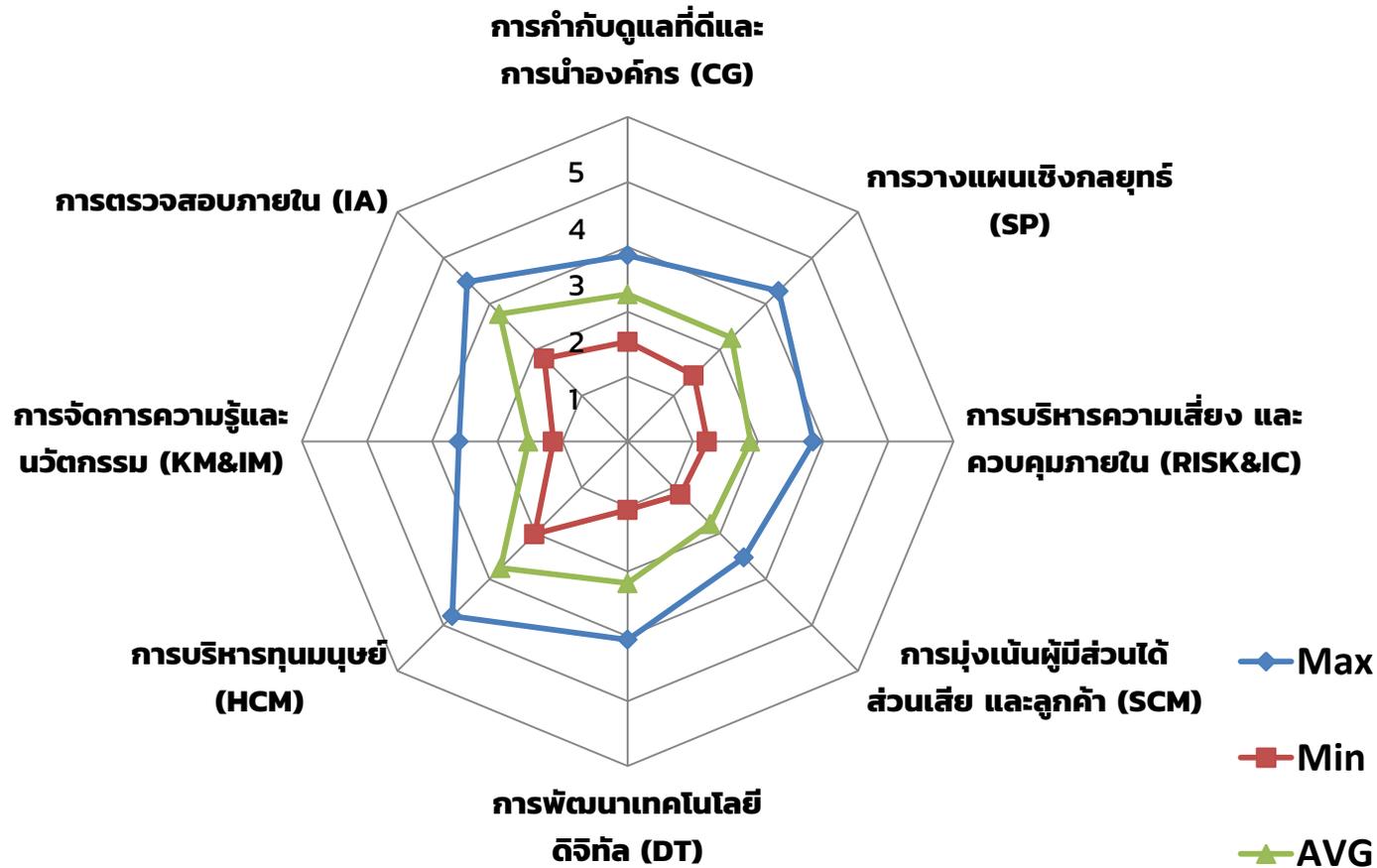
- 01 ผลประเมิน Baseline ด้านการจัดการความรู้และนวัตกรรม (Knowledge Management & Innovation Management: KM & IM)
- 02 ผลประเมิน Baseline ด้านการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM)
- 03 แนวทางการประเมินผลด้าน Core Business Enablers ของรัฐวิสาหกิจประจำปีบัญชี 2563
- 04 คำถามที่พบบ่อย (Frequency Asked Questions: FAQ)

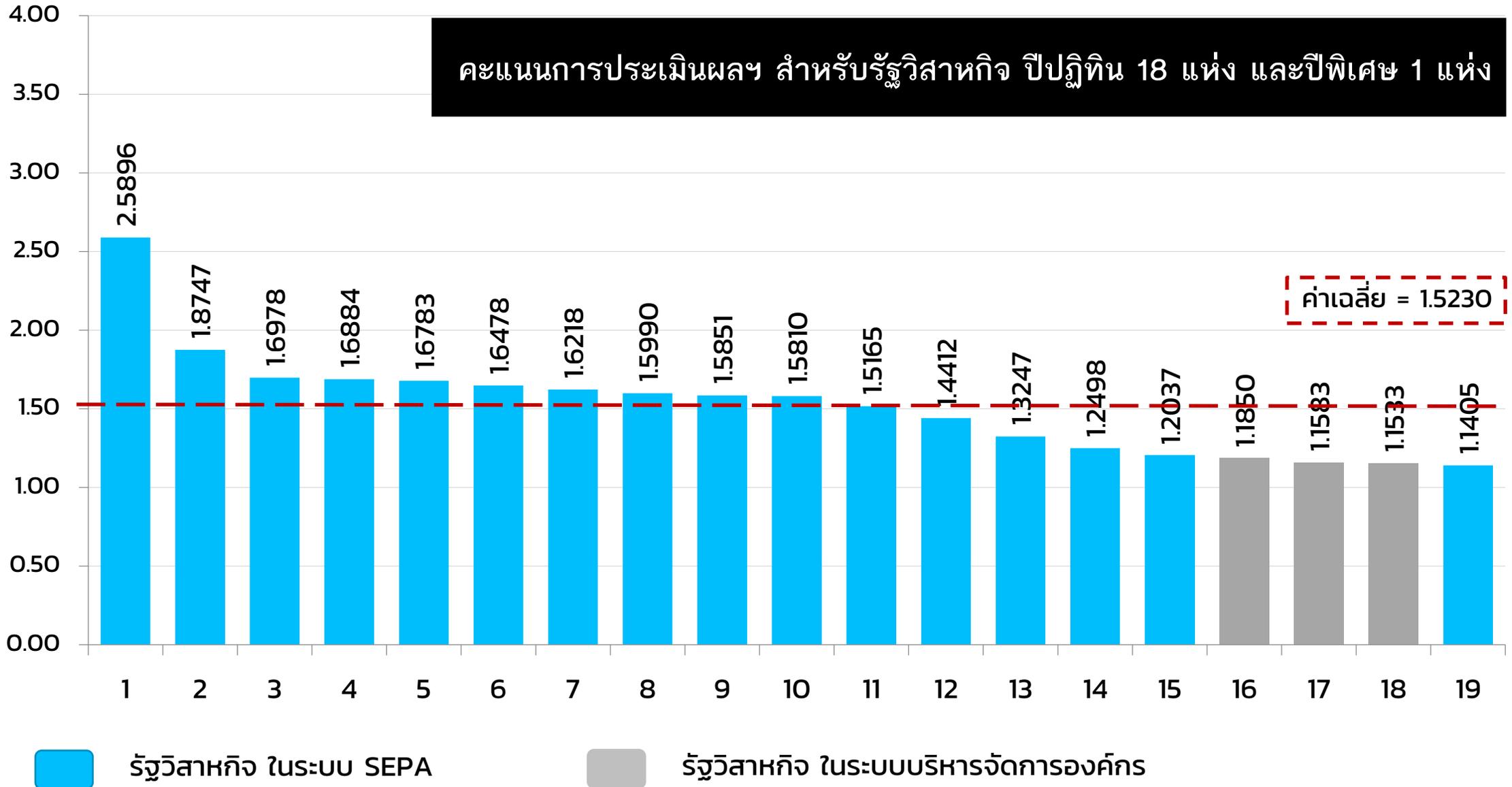
ผลประเมิน Baseline ด้านการจัดการความรู้และนวัตกรรม (Knowledge Management & Innovation Management: KM & IM)

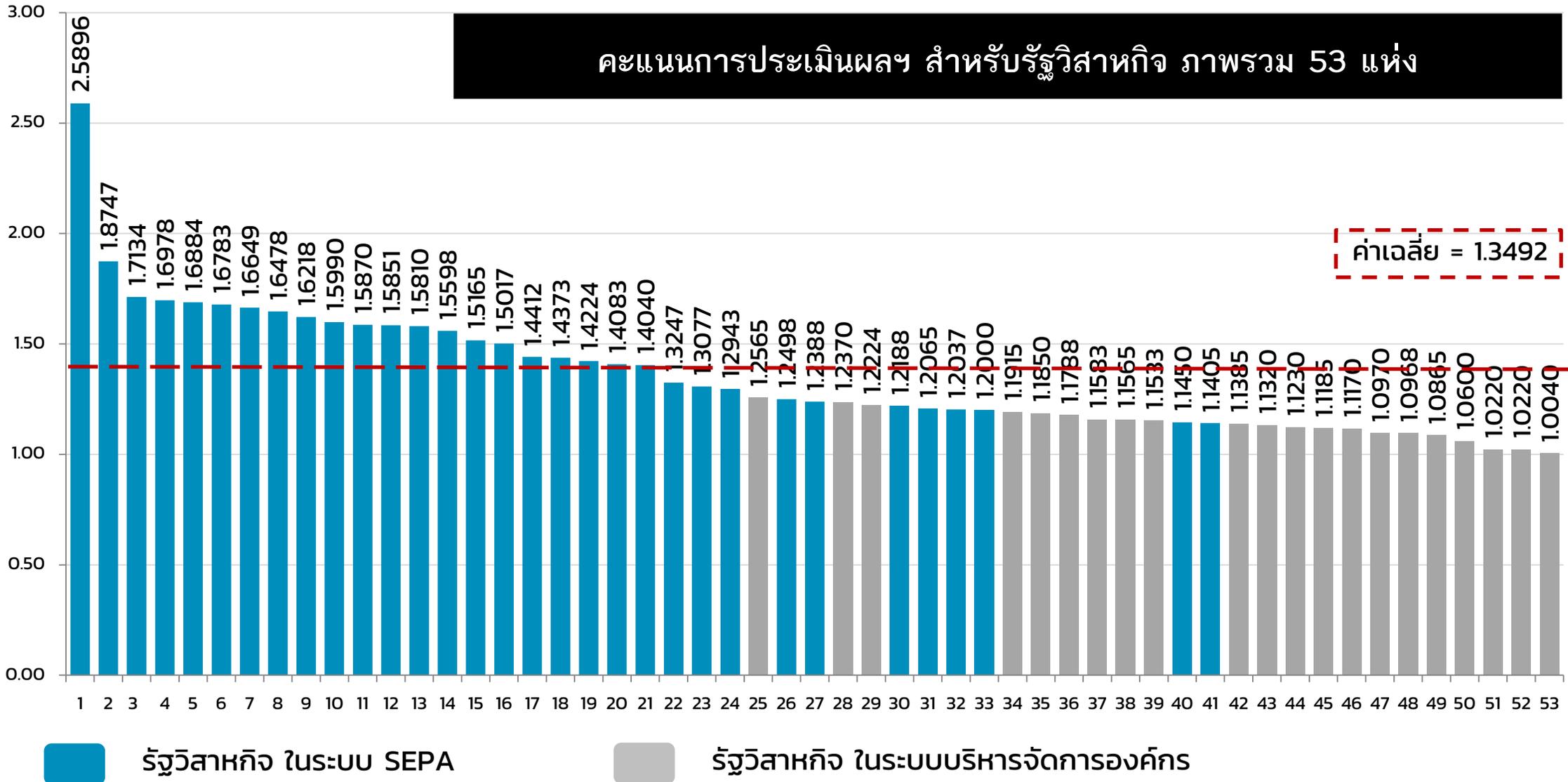
ผลประเมินในภาพรวมของ Enabler ด้าน KM & IM
ของรัฐวิสาหกิจปีปฏิทิน 19 แห่ง
โดยการประเมินจะถ่วงน้ำหนัก
40% สำหรับ KM และ 60% สำหรับ IM

	Max	Min	AVG
CG	2.8685	1.5372	2.2701
SP	3.2800	1.4400	2.2574
RISK&IC	2.8500	1.2200	1.8861
SCM	2.5267	1.1502	1.7978
DT	3.0531	1.0525	2.1818
HCM	3.8038	2.0173	2.7565
KM&IM	2.5896	1.1405	1.5230
IA	3.4822	1.8095	2.7799

ผลประเมินเปรียบเทียบด้านการจัดการความรู้และนวัตกรรม (Knowledge Management & Innovation Management) กับเกณฑ์ Enablers 8 ด้าน

ผลประเมิน Baseline ด้านการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM)

ผลประเมินในภาพรวมของ Enabler ด้าน KM
ของรัฐวิสาหกิจปฎิบัติ 18 แห่ง และปีพิเศษ 1 แห่ง

องค์ประกอบของเกณฑ์ประเมินผลฯ

หมายเหตุ:

เกณฑ์ประเมินผลฯ

ด้านการจัดการความรู้ เป็นส่วนหนึ่ง (40%)

ของเกณฑ์ประเมิน Enablers

ด้านการจัดการความรู้และนวัตกรรม

1. การนำองค์กร (8%) >

- 1.1 วิสัยทัศน์/ทิศทาง/นโยบายด้านการจัดการความรู้ (4%)
- 1.2 การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร (4%)

2. การวางแผนและทรัพยากรสนับสนุน (4%) >

- 2.1 การวางแผนการจัดการความรู้และการติดตามประเมินผล (2%)
- 2.2 การจัดสรรทรัพยากร (2%)

3. บุคลากร (8%) >

- 3.1 ความตระหนัก ความเข้าใจ การมีส่วนร่วม และการสร้างแรงจูงใจด้านการจัดการความรู้ (3%)
- 3.2 วัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมการทำงาน (3%)
- 3.3 ความสามารถและความรับผิดชอบของทีมงานการจัดการความรู้ (2%)

4. กระบวนการจัดการความรู้ (8%) >

- 4.1 กระบวนการจัดการความรู้ที่เป็นระบบและการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ (6%)
- 4.2 สารสนเทศ/ความรู้จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (2%)

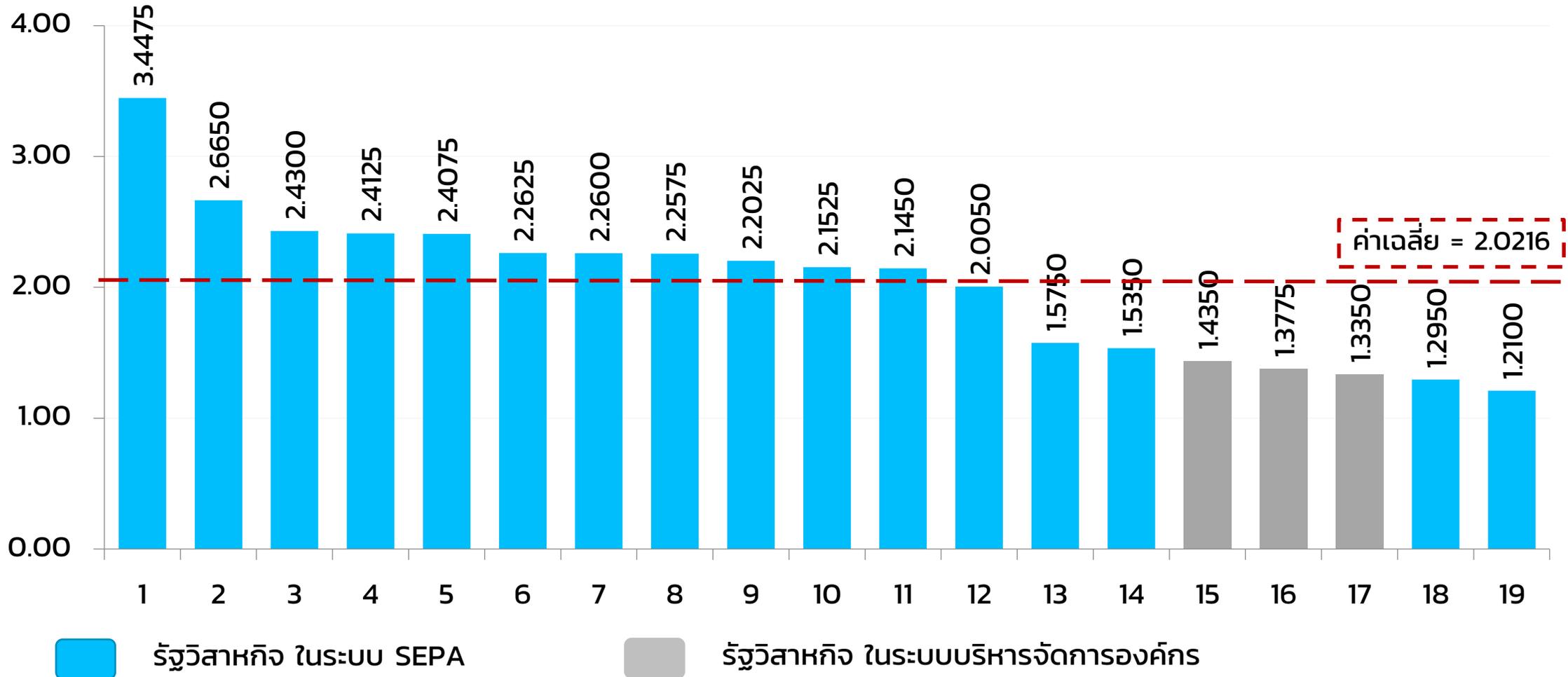
5. กระบวนการปฏิบัติงาน (4%) >

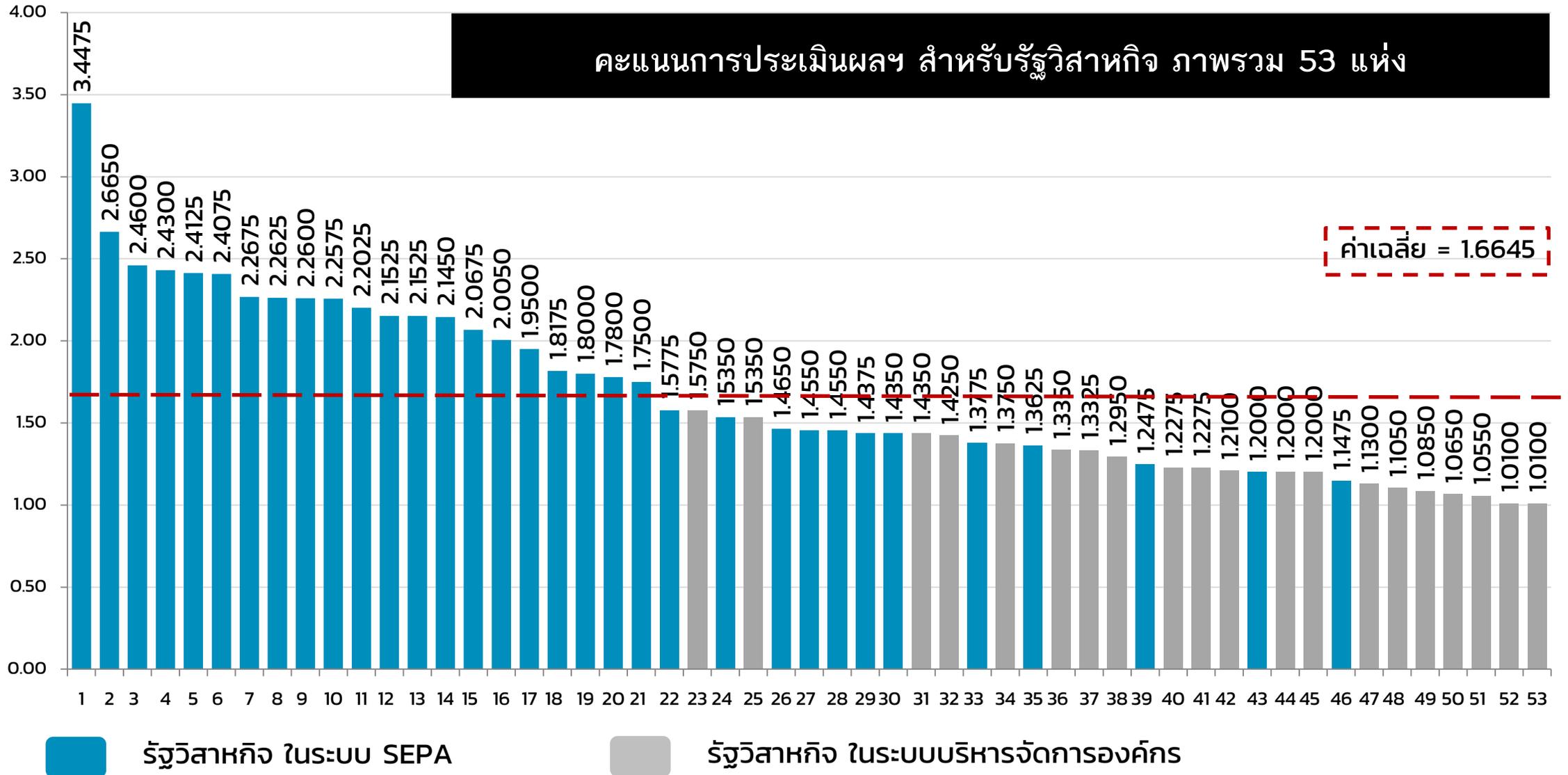
- 5.1 การปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้เป็นฐาน (2%)
- 5.2 การสร้างความตระหนักเรื่องความเสี่ยงในกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้เป็นฐาน (2%)

6. ผลลัพธ์ของการจัดการความรู้ (8%) >

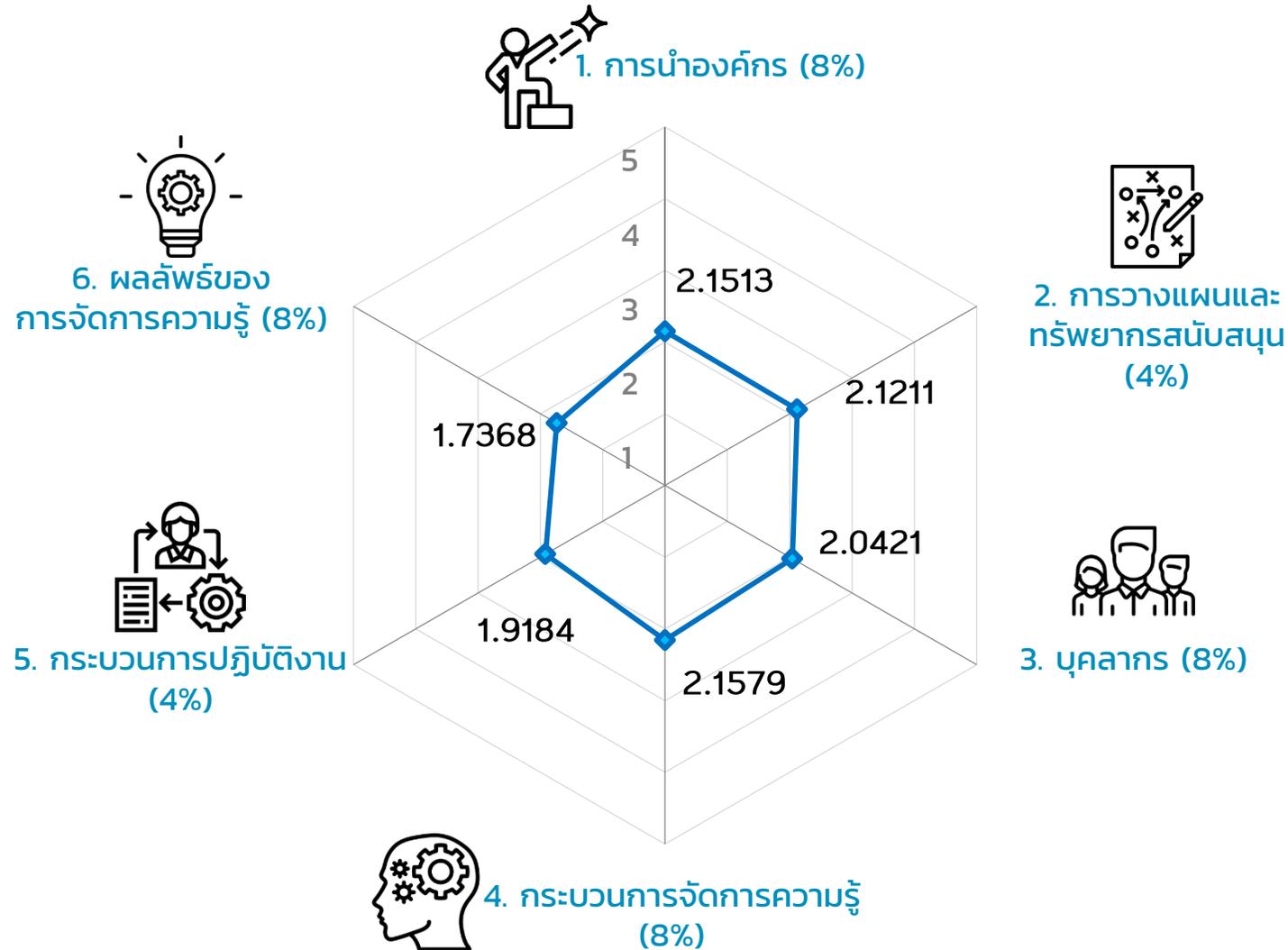
- 6.1 ผลการดำเนินการด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหรือเกิดจากการจัดการความรู้ (8%)

คะแนนการประเมินผล สำหรับรัฐวิสาหกิจ ปีปฏิทิน 18 แห่ง และปีพิเศษ 1 แห่ง

คะแนนการประเมินผล สำหรับรัฐวิสาหกิจ ปีปฏิทิน 18 แห่ง และปีพิเศษ 1 แห่ง

หัวข้อที่คะแนนมากที่สุด

4. กระบวนการจัดการความรู้
2.1579 คะแนน

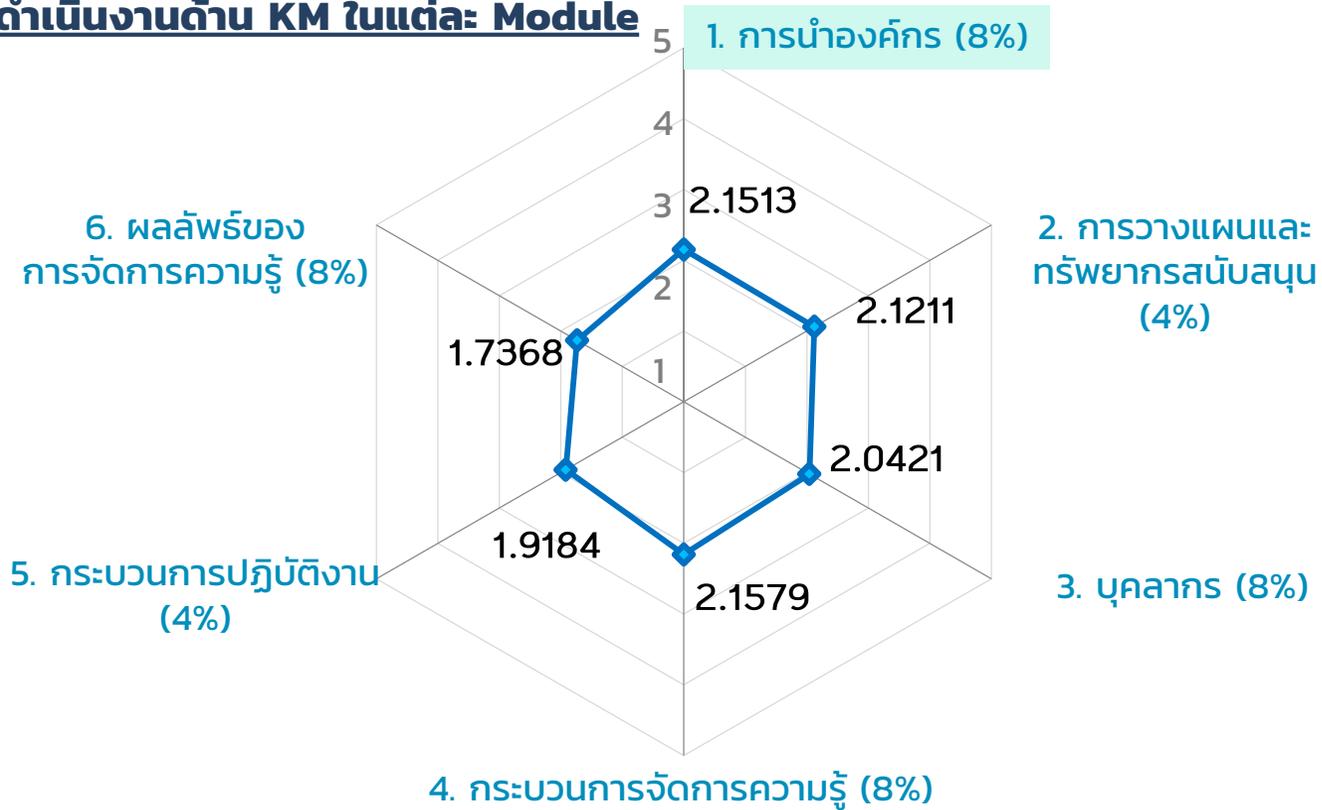
หัวข้อที่คะแนนน้อยที่สุด

6. ผลลัพธ์ของการจัดการความรู้
1.7368 คะแนน

02 ผลประเมิน Baseline ด้านการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM)

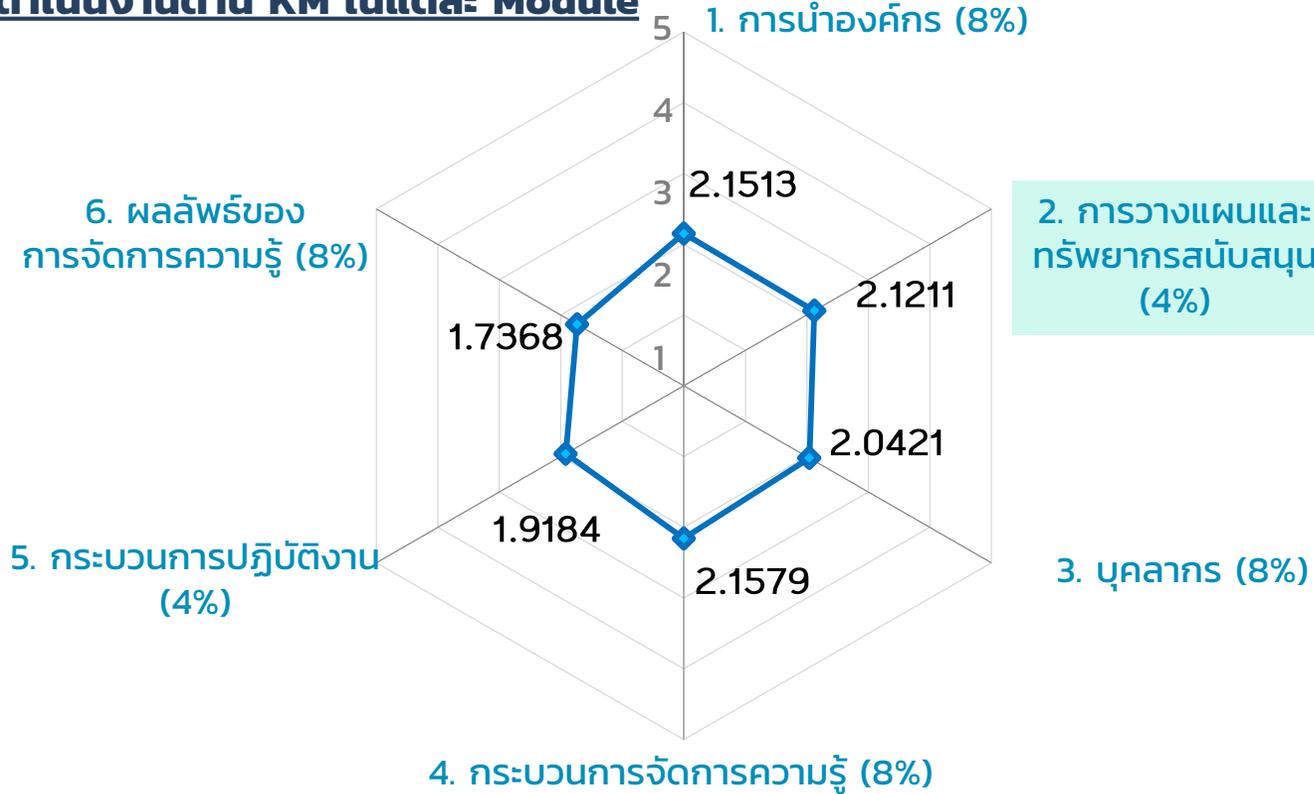
• ผลการดำเนินงานด้าน KM ในแต่ละ Module

ประเด็นสำคัญจากการประเมิน :

- ผู้บริหารระดับสูงมีการกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินงาน หรือนโยบายรวมถึงเป้าหมายการดำเนินงานขององค์กรเกี่ยวกับการจัดการความรู้ ทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม รวมถึงผู้บริหารระดับสูงมีการติดตาม ดูแล และสนับสนุน การดำเนินงานการจัดการความรู้อย่างสม่ำเสมอ
- ผู้บริหารระดับกลางและระดับต้น ยังไม่แสดงให้เห็นถึงการนำการจัดการความรู้มาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการทำงานในสายงานตนเอง

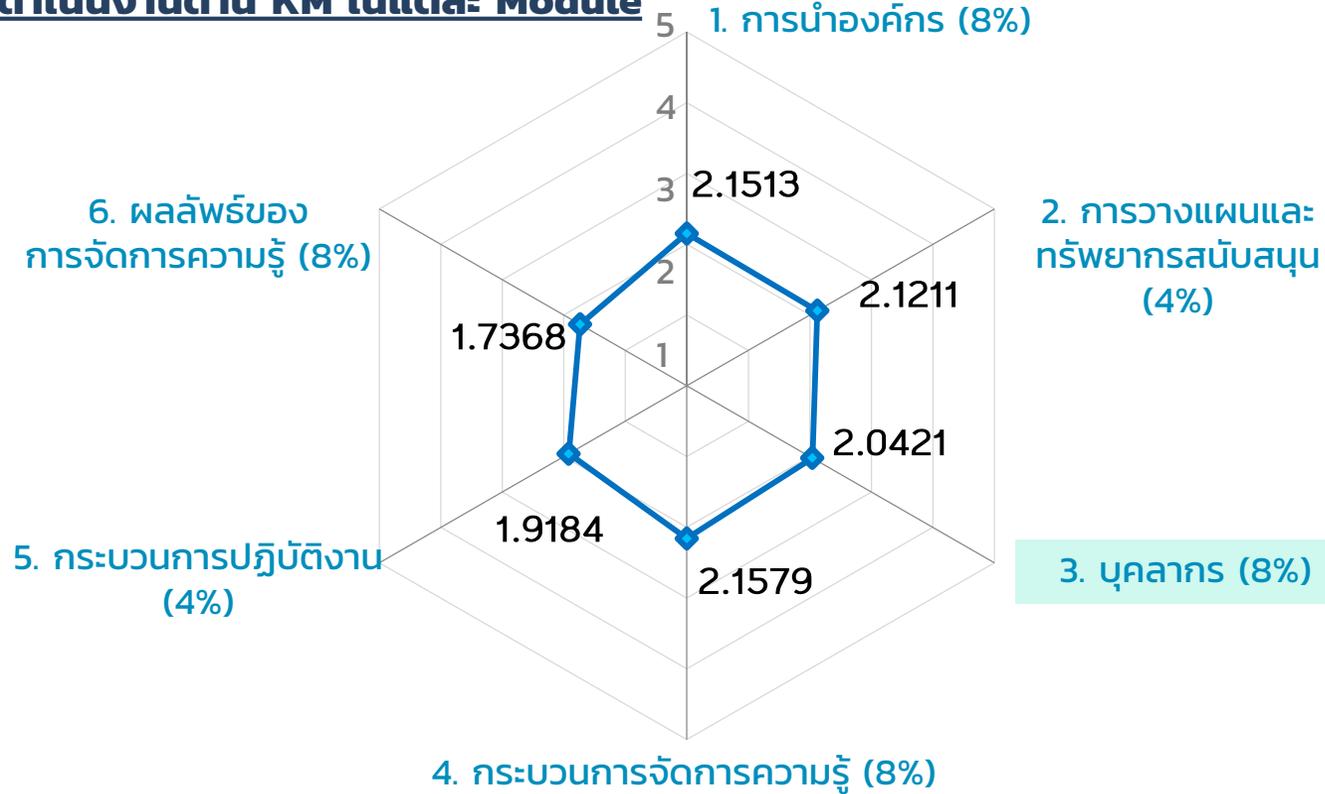
• ผลการดำเนินงานด้าน KM ในแต่ละ Module

ประเด็นสำคัญจากการประเมิน :

- รส. มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการความรู้ รวมถึงมีการถ่ายทอดแผนไปยังผู้เกี่ยวข้องให้นำไปปฏิบัติอย่างทั่วถึง
- รส. ขาดการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานการจัดการความรู้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้การทบทวนแผนงานการจัดการความรู้รวดเร็ว ทันการณ์และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์/แผนงานการจัดการความรู้

• ผลการดำเนินงานด้าน KM ในแต่ละ Module

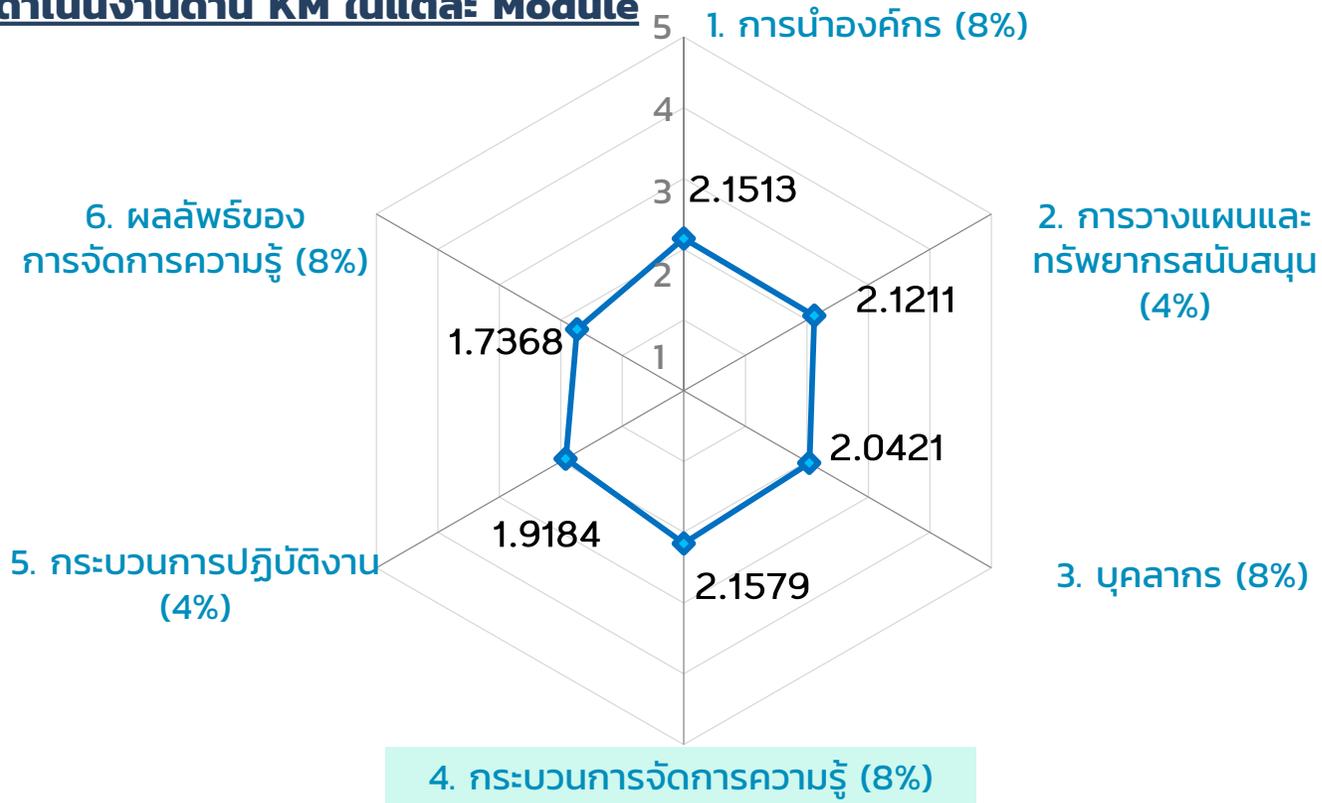
ประเด็นสำคัญจากการประเมิน :

- รส. มีการยกย่องชมเชยต่อสาธารณะเพื่อสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากรที่มีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ขององค์กร
- การกำหนดและส่งเสริมให้บุคลากรมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ที่นำไปสู่วัฒนธรรมการเรียนรู้อย่างยั่งยืน รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานที่สนับสนุนให้เกิดการจัดการความรู้ของรัฐวิสาหกิจยังอยู่ในระยะเริ่มต้น

02 ผลประเมิน Baseline ด้านการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM)

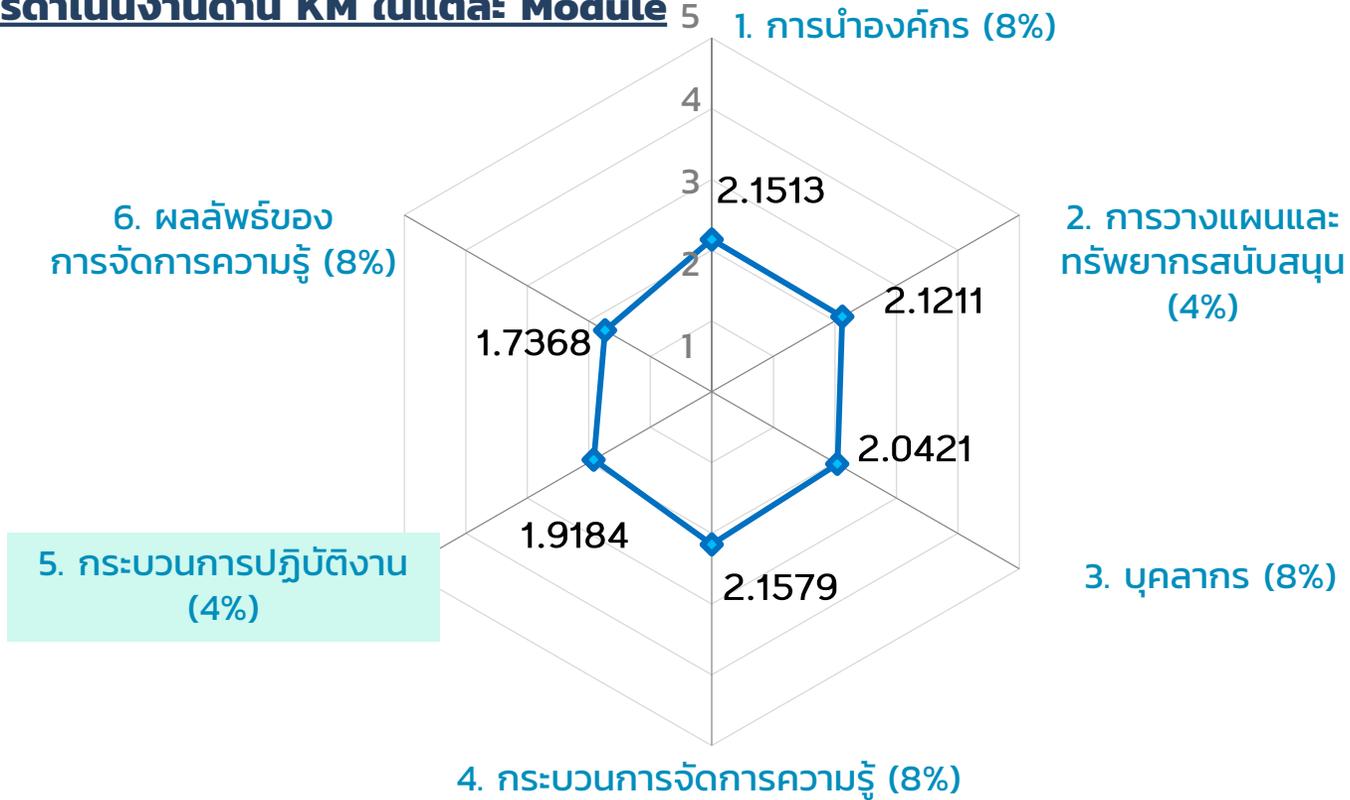
• ผลการดำเนินงานด้าน KM ในแต่ละ Module

ประเด็นสำคัญจากการประเมิน :

- รส. มีการกำหนดกระบวนการจัดการความรู้ขององค์กร ตั้งแต่การระบุความรู้ที่สำคัญ (Knowledge Identification) จนถึงการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในองค์กร
- รส. ขาดการระบุกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ และสารสนเทศ/ความรู้ที่ต้องการจากหน่วยงานภายนอก (ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย) รวมถึงช่องทาง วิธีการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนสารสนเทศ/ความรู้จากหน่วยงานดังกล่าว

• ผลการดำเนินงานด้าน KM ในแต่ละ Module

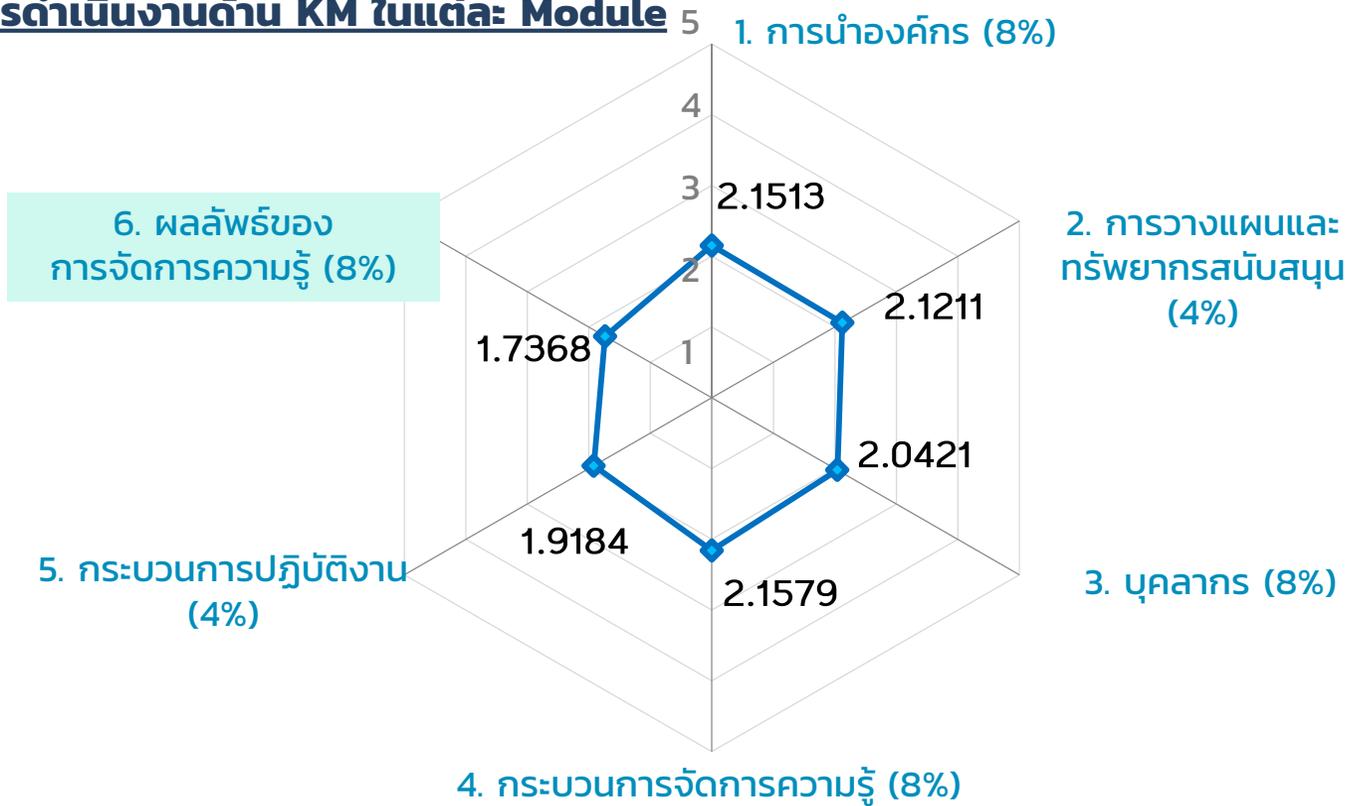

ประเด็นสำคัญจากการประเมิน :

- รส. เริ่มมีการใช้เครื่องมือในการปรับปรุงกระบวนการต่าง ๆ และใช้การจัดการความรู้ เป็นกลไกหนึ่งในการพัฒนาและการปรับปรุงการปฏิบัติงาน
- รส. ยังขาดการเชื่อมโยงการจัดการความรู้ กับ การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน โดยยังไม่พบความชัดเจนของการสื่อสาร แลกเปลี่ยน และถ่ายโอนความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมจุดที่ต้องระมัดระวังหรือจุดสำคัญ/วิกฤติ (Critical Step) ให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจและความระมัดระวัง

02 ผลประเมิน Baseline ด้านการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM)

• ผลการดำเนินงานด้าน KM ในแต่ละ Module

ประเด็นสำคัญจากการประเมิน :

- รส. มีการกำหนดผลผลิต/ผลลัพธ์ในเชิงปริมาณด้านการจัดการความรู้ เช่น จำนวนองค์ความรู้ที่จัดเก็บ จำนวนคนเข้าใช้ระบบ KM เป็นต้น
- รส. ยังไม่สามารถประเมินผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรมว่า ได้ใช้ประโยชน์ของการจัดการความรู้ในการพัฒนานวัตกรรม

แนวทางการประเมินผลด้าน Core Business Enablers ของรัฐวิสาหกิจ ประจำปีบัญชี 2563

การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจในปีบัญชี 2563 เป็นการเริ่มใช้ระบบประเมินผลฯ ใหม่ (SE-AM) เป็นครั้งแรก ดังนั้น เพื่อให้รัฐวิสาหกิจได้มีระยะเวลาในการเตรียมความพร้อม ทั้งด้านความรู้และทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้สำหรับระบบ SE-AM สคร. จึงนำแนวคิดในการคำนวณผลประเมินแบบ Handicap มาใช้

กรอบการประเมินผลการดำเนินงาน

Key Performance Areas (60 ± 15%)

1. การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ (ยุทธศาสตร์ชาติ, นโยบายรัฐบาล, แผนยุทธศาสตร์ของรัฐบาล ๖๕๖)
2. ผลการดำเนินงานที่สำคัญ (Key Results) (ผลงานตามภารกิจที่สำคัญ, แผนงานโครงการที่สำคัญที่สะท้อนประสิทธิภาพ, ประสิทธิภาพ, ผลสัมฤทธิ์ ๖๕๖)

Enablers (40 ± 15%)

- ด้านที่ 1 การกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กร
- ด้านที่ 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์
- ด้านที่ 3 การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน
- ด้านที่ 4 การมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า
- ด้านที่ 5 การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล
- ด้านที่ 6 การบริหารทุนมนุษย์
- ด้านที่ 7 การจัดการความรู้และนวัตกรรม
- ด้านที่ 8 การตรวจสอบภายใน

คณะอนุกรรมการกำกับดูแลการประเมินผลการพัฒนาองค์กรของรัฐวิสาหกิจภาพรวม ได้มีการประชุม เพื่อพิจารณาแนวทาง เมื่อวันที่ 7 ต.ค. 62 และ 8 พ.ย. 62

1. ค่าเกณฑ์วัด เป็นคะแนน 1-5
2. ผลคะแนนที่ได้จากการประเมิน ณ สิ้นปีบัญชี ให้บวก Handicap เพิ่มสำหรับรายงานผล ซึ่งขึ้นกับแต่ละ รส. ว่า จะได้ Handicap เท่าไหร่
3. ผลประเมิน Enablers ให้คะแนนทศนิยม 4 ตำแหน่ง

เทียบเท่า คะแนน 1	เทียบเท่า คะแนน 2	เทียบเท่า คะแนน 3	เทียบเท่า คะแนน 4	เทียบเท่า คะแนน 5	ผลประเมิน
1	2	3	4	5	ผลประเมิน Enablers ปี 63 + Handicap

Handicap = (ส่วนต่างผลประเมินข้อบริหารจัดการหรือข้อSEPA ของปี 2562 กับคะแนนประเมิน Baseline) * 0.8

เพื่อให้รัฐวิสาหกิจได้มีระยะเวลาในการปรับตัวและเตรียมความพร้อมต่อระบบ ประเมินผลฯ ใหม่ จึงเห็นควร กำหนดระยะเวลาในช่วงเปลี่ยนผ่าน เป็นเวลา 2 ปี (ปีบัญชี 2563 – 2564) หลังจาก 2 ปี จะเป็นการประเมินผลตามผลการประเมิน Enablers ที่ได้รับ

ปี 2565 เป็นต้นไป จะเป็นคะแนนตามที่ประเมิน Enablers จริง

ตัวอย่างการคิดค่า Handicap

Handicap = (ส่วนต่างผลประเมินข้อบริหารจัดการหรือข้อSEPA ของปี 62 กับคะแนนประเมิน Baseline) * 0.8

ตัวอย่าง

คะแนนประเมินข้อบริหารจัดการหรือข้อSEPA ของปี 2562 3.7000	-	คะแนนประเมิน Baseline 2.5000	=	Handicap 1.2000 * 0.8 = 0.9600
---	---	---------------------------------	---	--

* ใช้ผลคะแนนจากระบบประเมินผล ปี 2561 แทนปี 2562 เพื่อทดสอบการให้คะแนน

คณะกรรมการกำกับดูแลการประเมินผลการพัฒนาองค์กรของรัฐวิสาหกิจภาพรวม ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาแนวทาง เมื่อวันที่ 7 ต.ค. 62 และ 8 พ.ย. 62

เทียบเท่าคะแนน 1	เทียบเท่าคะแนน 2	เทียบเท่าคะแนน 3	เทียบเท่าคะแนน 4	เทียบเท่าคะแนน 5	ผลประเมิน
1	2	3	4	5	ผลสิ้นปี 63 + Handicap

คำถามที่พบบ่อย

(Frequency Asked Questions: FAQ)

สรุปคำถามที่รัฐวิสาหกิจถาม สคร.
ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศก่อนการสัมมนา
และคำถามที่ทริสพบบ่อยในการ site visit
ในช่วงของการสื่อสารเกณฑ์ประเมินผลฯ ใหม่
และการประเมิน Baseline

ถาม :

1. ตามเกณฑ์ข้อ 1.1 กำหนดให้ " ผู้บริหารระดับสูงกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินงาน หรือนโยบายรวมถึงเป้าหมายการจัดการความรู้ โดยวิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินงาน หรือนโยบายดังกล่าว คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจต้องมีส่วนร่วมใน "การพิจารณาให้ความเห็นชอบ" หมายถึงอย่างไร ?

ตอบ :

รัฐวิสาหกิจสามารถดำเนินการได้ใน 2 ลักษณะ

1. คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจให้กรอบนโยบาย วิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินงาน เป้าหมายการจัดการความรู้ และผู้บริหารระดับสูงนำมาขยายความออกเป็นนโยบาย วิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินงาน และเป้าหมายการจัดการความรู้ขององค์กร
2. ผู้บริหารระดับสูงเสนอนโยบาย วิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินงาน และเป้าหมายการจัดการความรู้ขององค์กร และให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ หากคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ มอบหมายให้คณะอนุกรรมการฯ ชุดใดชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้ความเห็นชอบก็ถือว่าสามารถทดแทนกันได้

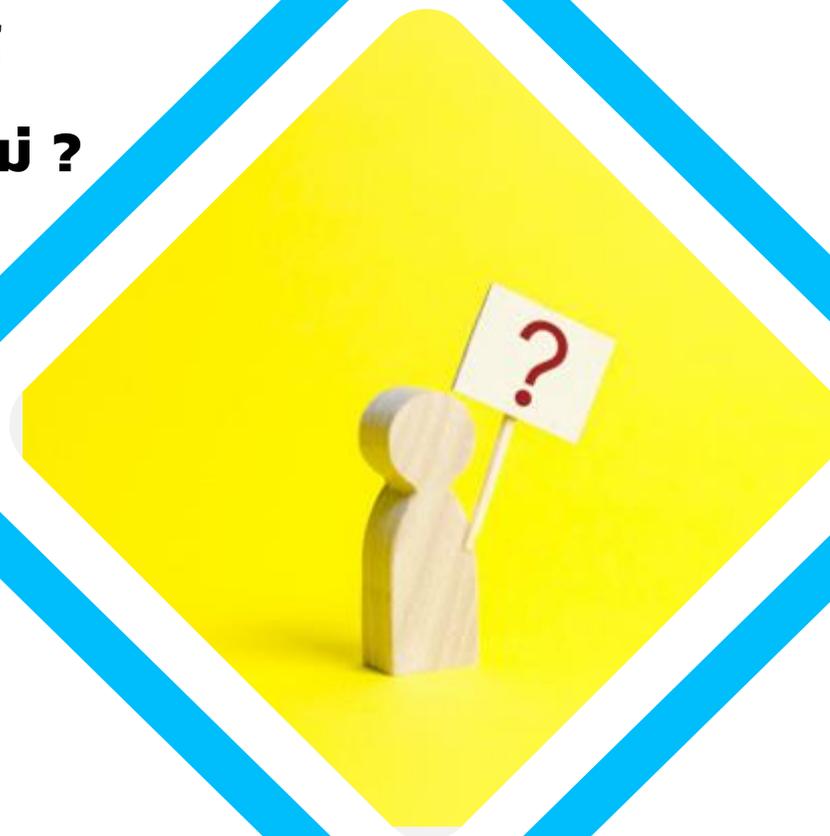
04 คำถามที่พบบ่อย (Frequency Asked Questions: FAQ)

ถาม :

**2. แผนยุทธศาสตร์ หรือแผนแม่บทการจัดการความรู้
คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ต้องเป็นผู้เห็นชอบหรือไม่ ?**

ตอบ :

ในทางปฏิบัติหากคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจมีมติที่ชัดเจนในการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการฯ ชุดใดชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้ความเห็นชอบก็ถือว่าสามารถทดแทนกันได้ ทั้งนี้ ต้องมีการนำเสนอให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจได้ทราบ

04 คำถามที่พบบ่อย (Frequency Asked Questions: FAQ)

ถาม :

3. งาน KM หน่วยงานใดควรรับผิดชอบ ?

- ตอบ :** ขึ้นอยู่กับนโยบายหรือวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ของรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่ง เช่น
- หากต้องการใช้ KM ในการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ หรือบูรณาการไปกับระบบการเรียนรู้ขององค์กร, KM อาจจะอยู่กับงาน HRD
 - หากต้องการใช้ KM ในการเป็นเครื่องมือในการสร้าง Innovation, KMอาจจะอยู่กับหน่วยงานที่รับผิดชอบ Innovation
 - หากต้องการใช้ KM สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน, KMอาจจะอยู่กับหน่วยงานที่รับผิดชอบด้าน Quality หรืองานด้าน OD
 - ฯลฯ

ถาม :

4. KM audit ใครต้องเป็นคนสอบทาน และสอบทานอย่างไร ?

ตอบ : KM Audit ในความหมายของเกณฑ์ประเมินผลในระยะแรกนี้ หมายถึง การสอบทานกระบวนการซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบด้าน KM และมีวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นการสอบทานเชิงป้องกัน (Preventive approach) โดยรัฐวิสาหกิจทำการคัดเลือกกระบวนการการจัดการความรู้ที่สำคัญ และคัดเลือกขั้นตอนการปฏิบัติงานที่สำคัญในกระบวนการดังกล่าว ทั้งนี้ การทำ KM Audit ในแต่ละปีนั้น ไม่จำเป็นต้องสอบทานกระบวนการทั้งหมด แต่ให้มีความชัดเจนในการคัดเลือกกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่สำคัญเพื่อใช้ในการสอบทาน

ตัวอย่างแนวทางการสอบทานกระบวนการด้านการจัดการความรู้ (KM Audit)

- การคัดเลือกกระบวนการด้านการจัดการความรู้เพื่อใช้ในการสอบทาน

จัดกลุ่มกระบวนการ KM เพื่อให้การคัดเลือกมีความชัดเจนขึ้น เช่น

- กลุ่มขับเคลื่อนยุทธศาสตร์องค์กร
- กลุ่มการปฏิบัติงาน
- กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับข้อบังคับระเบียบกฎหมาย
- ฯลฯ

1. จัดกลุ่มกระบวนการการจัดการความรู้

คัดเลือกกระบวนการที่สำคัญจากกลุ่มกระบวนการที่ได้กำหนดไว้สำหรับจำนวนกระบวนการที่แนะนำคืออย่างน้อย 1 กระบวนการของแต่ละกลุ่ม

2. คัดเลือกกระบวนการการจัดการความรู้

หากกระบวนการที่สำคัญที่ได้คัดเลือกมีขั้นตอนเป็นจำนวนมากหรือมีความซับซ้อน สามารถเลือกขั้นตอนบางขั้นตอนในการสอบทานได้ เช่น ขั้นตอนที่มีหน่วยงานอื่น/บุคลากรเกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ขั้นตอนที่มีโอกาสผิดพลาดสูง เป็นต้น

3. ระบุขั้นตอนการปฏิบัติงาน

กำหนดวิธีการสอบทานให้มีความเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี เช่น

- การใช้ Questionnaire/Check list
- การทำ In-depth interview
- การทำ Focus group
- การทำ Random interview
- ฯลฯ

4. กำหนดวิธีการสอบทาน

ตัวอย่างแนวทางการสอบทานกระบวนการด้านการจัดการความรู้ (KM Audit)

- การสอบทาน

กิจกรรมในการสอบทาน		Partial scale (ระยะแรกปี 2563)	Full scale	Objectives
Pre-Auditing				เพื่อสอบทานให้มั่นใจว่า การดำเนินงานตาม กระบวนการด้าน KM จะสามารถดำเนินงาน ให้เป็นไปตามแผนงาน ที่กำหนดไว้ (Preventive approach)
1.	ระบุขอบเขตที่จะ audit	☑	☑	
2.	จัดทำแผนการ audit	☑	☑	
3.	เตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและทำการ audit	☑	☑	
4.	นำผลไปเตรียมความพร้อม	☑	☑	
Post-Auditing				เพื่อสอบทาน ผลการดำเนินงานตาม กระบวนการด้าน KM เปรียบเทียบกับ เป้าหมาย และระบุจุด แฉียง/โอกาสในการ ปรับปรุง (Corrective approach)
1.	ระบุขอบเขตที่จะ audit	-	☑	
2.	จัดทำแผนการ audit	-	☑	
3.	เตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและ ทำการ audit	-	☑	
4.	จัดทำ audit report	-	☑	
5.	ชี้แจงผลการ audit ต่อ process owner	-	☑	
6.	นำผลไปปรับปรุง	-	☑	

ข้อเสนอแนะ

- + การทำ KM Audit เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ ดังนั้น การจัดตั้ง KM Auditor team เป็นอำนาจของฝ่ายจัดการของรัฐวิสาหกิจ
- + หากรัฐวิสาหกิจมีคณะทำงานฯ ใด คณะทำงานฯ หนึ่งที่มีบทบาท คล้ายคลึงกัน และมีความรู้ ความเข้าใจงานด้าน KM การมอบหมายคณะทำงานฯ นั้น ในการสอบทานก็สามารถทำได้

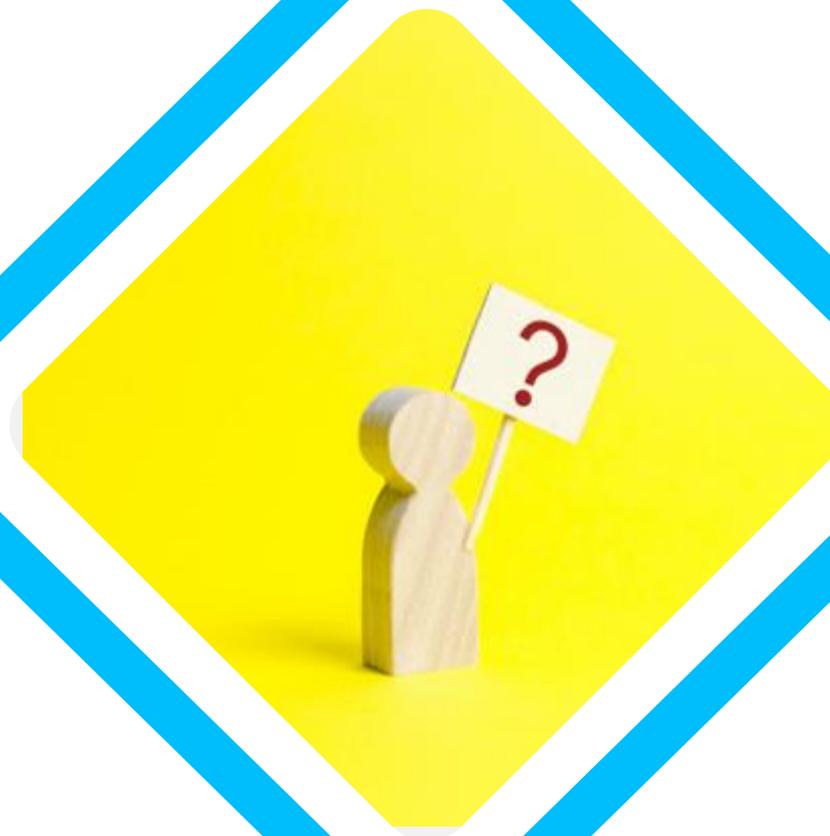

ถาม :

5. การกำหนดความรู้ที่สำคัญ ซึ่งเป็นขั้นตอนแรก ของกระบวนการจัดการความรู้ ทำอย่างไร ?

ตอบ : ความรู้ที่สำคัญ หมายถึง ความรู้ที่สร้างมูลค่าเพิ่ม
ส่งผลต่อความยั่งยืน และช่วยเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขันหรือ
ประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้แก่รัฐวิสาหกิจทั้งในปัจจุบันและอนาคต
ทั้งนี้ แนวปฏิบัติที่ดีในการกำหนดความรู้ที่สำคัญพิจารณา ดังนี้

- ความรู้ที่จำเป็นที่ใช้ในการแข่งขันทางธุรกิจหรือเพิ่ม Competitive advantage หรือ Work efficiency
- ความรู้ที่จำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจที่ในอนาคต
- ความรู้ที่จำเป็นต่อการดำเนินยุทธศาสตร์
- ความรู้ที่จำเป็นที่สืบเนื่องมาจากการเกษียณอายุของบุคลากรและยังสามารถใช้ต่อเนื่องได้ในอนาคต
- ความรู้ที่จำเป็นต่อความยั่งยืนของรัฐวิสาหกิจ

ถาม :

**6. การแลกเปลี่ยน ถ่ายโอนความรู้สำหรับ
จุดที่ต้องควบคุม (Control point) หรือ
ขั้นตอนที่มีความเสี่ยง (Critical step) ทำอย่างไร ?**

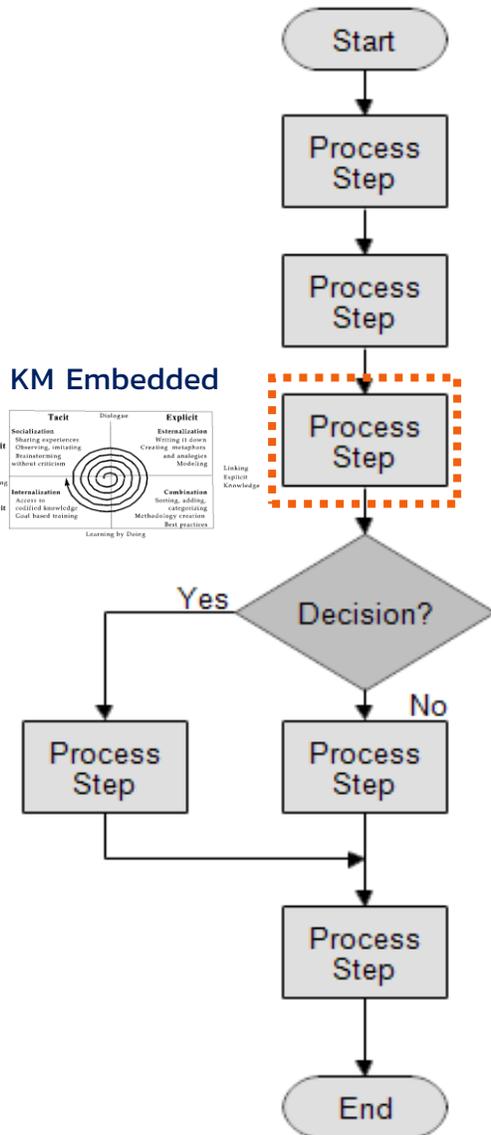
ตอบ : แนวทางในการแลกเปลี่ยน ถ่ายโอนความรู้สำหรับ

Control point หรือ Critical step ดังนี้

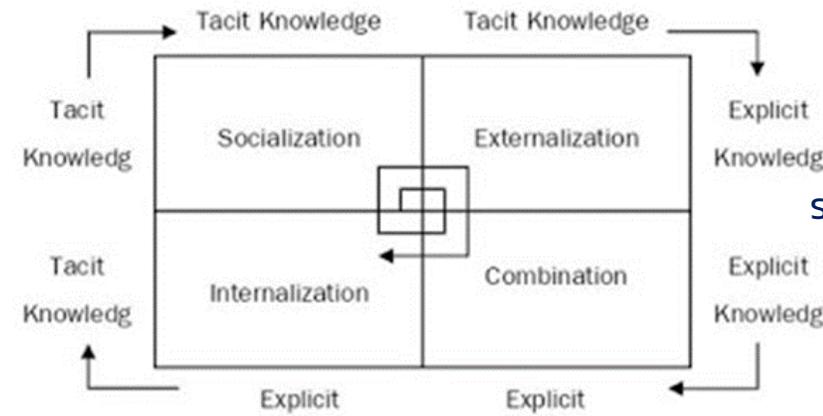
- คัดเลือกกระบวนการทำงานที่สำคัญทั้ง Key และ Support process
- ระบุ Control point หรือ Critical step
- ต้องรู้ว่าความรู้ที่ใช้ในการทำงานใน Control point หรือ Critical step คือความรู้อะไร และความรู้นั้นสามารถหาจากแหล่งใดได้บ้าง
- สร้างกิจกรรมในการแลกเปลี่ยน ถ่ายโอนความรู้ดังกล่าว ผ่านเครื่องมือ/กลไกการจัดการความรู้ที่เหมาะสม เช่น AAR, BAR, Story telling, CoPs เป็นต้น

ตัวอย่างการแลกเปลี่ยน ถ่ายโอนความรู้สำหรับจุดที่ต้องควบคุม (Control point) หรือขั้นตอนที่มีความเสี่ยง (Critical step)

Control point /Critical step

Source : Nonaka & Takeuchi, 1995

- 1. Socialization (S)** การแบ่งปันและสร้าง Tacit Knowledge จาก Tacit Knowledge ของผู้ที่เกี่ยวข้องระหว่างกันโดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตรง เช่น หัวหน้างานสอนงานให้ลูกน้อง ด้วยการพูดคุย ทำให้ดู อาจให้ลูกน้องลองทำด้วย ลูกน้องก็ได้รับความรู้จากหัวหน้างาน บางทีความรู้ใหม่ก็เกิดขึ้นจากการสอนงานนี้ด้วย
- 2. Externalization (E)** การแปลง Tacit Knowledge ให้กลายเป็น Explicit Knowledge เช่น ลูกน้องเมื่อเรียนรู้วิธีทำงานจากหัวหน้าแล้ว จดบันทึกความรู้หรือเขียนเป็นรายงานความรู้ คนอื่นๆ ก็สามารถใช้เป็นแหล่งความรู้ต่อไป
- 3. Combination (C)** การสร้าง Explicit Knowledge จาก Explicit Knowledge ด้วยการรวบรวมความรู้ประเภท Explicit Knowledge จากแหล่งต่างๆ มาสร้างเป็น Explicit Knowledge ใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการทำงาน เช่น หัวหน้างานทำการรวบรวมความรู้จากแหล่งต่างๆ ทั้งนอกและในองค์กร รวมทั้งความรู้ที่มีอยู่เดิมมาสรุปเป็นความรู้ใหม่และเผยแพร่ หรือทำการเรียบเรียงความรู้จากภาษาต่างประเทศ
- 4. Internalization (I)** การแปลง Explicit Knowledge มาเป็น Tacit Knowledge โดยการนำความรู้เชิงทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความรู้เพิ่ม เช่น หัวหน้างานค้นคว้าศึกษาวิธีทำงานจากเอกสารต่างๆ นำมาปรับใช้กับงานของตนเองจนเกิดทักษะและความชำนาญในเรื่องนั้น เกิดเป็น Tacit Knowledge ของตน ซึ่งสามารถจะบันทึกออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร (Externalization) หรือแลกเปลี่ยนกับคนอื่นๆ (Socialization) ต่อไป

Source : สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (OKMD)

04 คำถามที่พบบ่อย (Frequency Asked Questions: FAQ)

ถาม :

**7. ขอรบกวนตัวอย่างนวัตกรรมองค์กรที่ใช้การจัดการความรู้
และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรได้อย่างมี
นัยสำคัญ ?**

ตอบ :

นวัตกรรมทุกประเภท เช่น นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมการให้บริการ
นวัตกรรมกระบวนการ เป็นต้น ที่สามารถพิสูจน์ได้อย่างชัดเจนว่ามีการจัดการ
ความรู้ มาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนา และนวัตกรรมดังกล่าวสามารถสร้าง
มูลค่าเพิ่มให้แก่รัฐวิสาหกิจได้ เช่น เพิ่มรายได้ ลดค่าใช้จ่าย ขยายฐานลูกค้า
สร้างภาพลักษณ์องค์กร ลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สร้างภาพลักษณ์ เป็นต้น

ก่อนกลับ ฝากไปคิด

- การค้นหาข้อมูลที่ต้องการใช้เวลาาน หรือหาไม่ค่อยเจอ ?
- การทำงานไม่เกิดการต่อยอด ต้องเริ่มต้นจากศูนย์แทบทุกครั้ง ?
- การแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ เกิดขึ้นเฉพาะกับคนที่สนิทกันหรือไว้ใจกันเท่านั้น ?
- ข้อมูลที่หาได้มักจะไม่ทันสมัย หรือไม่สมบูรณ์ หรือไม่ตรงตามความต้องการ ?
- เวลามีปัญหาในการทำงานเฉพาะทางเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ไม่รู้ว่าจะไปถามใคร ?
- ไม่ได้ทำให้การแบ่งปันความรู้เป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน ต้องมีปัญหาเกิดขึ้นก่อนแล้วการแบ่งปันความรู้ถึงจะตามมา ?
- ความรู้ที่อยู่ในตัวบุคลากร เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น เกษียณ ลาออก เปลี่ยนหน้าที่ ก็เกิดผลกระทบต่อทีมงานและองค์กร ?
- องค์กรมี "Best Practice" แต่ไม่ค่อยนำมาใช้ ไม่เคยนำไปขยายผลให้กับหน่วยงานอื่น และบางทีองค์กรก็ไม่รู้ว่า "Best Practice" ของตนคืออะไร ?
- ไม่มี การเผยแพร่หรือแบ่งปันความรู้ที่ได้จากการไปร่วมประชุม อบรม สัมมนา ให้แก่คนที่ไม่ได้ไป ?

TRIS Team

จตุพิร ทองประสิทธิ์ (ต้น)

ผู้อำนวยการ

02-032-3022

jatupith@tris.co.th

ประภาพร แซ่หลี (หลี)

ผู้จัดการส่วน

02-032-3000 # 8227

prapaporns@tris.co.th

อัญญาวีร์ นิธิศรีทวิสุข (จิบ)

รองผู้จัดการส่วน

02-032-3000 # 8219

aunyavee@tris.co.th

นพปภา ยัญญะสิทธิ์ (เนย)

ผู้ช่วยผู้จัดการส่วน

02-032-3000 # 8220

noppapar@tris.co.th

วรินทร์ วงแหวน (ป๊วย)

นักวิเคราะห์

02-032-3000 # 8217

warintorn@tris.co.th

วสุ บุรพาชีพ (ตั๊)

นักวิเคราะห์

02-032-3000 # 8210

wasub@tris.co.th

“

**Sharing knowledge is not about
giving people something,
or getting something from them.**

**That is only valid for information sharing.
Sharing knowledge occurs when people are
genuinely interested in helping one another
develop new capacities for action;
it is about creating learning processes.**

Peter Senge

”

ขอบคุณค่ะ/ครับ

ช่องทางสื่อสาร และสอบถาม

SE-AM chat group